

Datum besluitraad	: 29 oktober 2019	Datum oordeelraad	: 8 oktober 2019
Agendapunt	:	Datum B en W	: 10 september 2019
Volgnummer	: 19bs00143 adviesnota nr. 19.089 en raadsbesluit nr. 19.090	Programma begroting	: 8
Gewijzigd voorstel	:	Taakveld	: 8.1
Portefeuillehouder	: A. van den Oever		

Adviesnota raad

Vaststellen Samenspraaktraject Omgevingsvisie

Samenvatting

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Een van de kerninstrumenten van de Omgevingswet is de Omgevingsvisie. Hiertoe is een samenspraaktraject opgesteld om te komen tot een uitnodigende en verbindende Omgevingsvisie, welke breed gedragen wordt door de inwoners, ondernemers, instanties, organisaties en regio- en ketenpartners.

Beslispunten

1. Het 'Samenspraaktraject Omgevingsvisie' vaststellen.

Inleiding

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Deze wet bundelt de wetgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Daardoor zijn minder regels nodig en wordt de wetgeving duidelijker en overzichtelijker. Ook biedt de Omgevingswet meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk. Via het programma 'Implementatie Omgevingswet' bereiden we ons voor op de komst van de nieuwe wet. Dit is nodig om:

- de organisatie op tijd klaar en ingericht te hebben om te kunnen werken binnen de kaders van de Omgevingswet;
- te kunnen werken overeenkomstig de doelstellingen van de Omgevingswet; en
- te kunnen werken met de instrumenten uit de Omgevingswet.

Vooruitlopend op de inwerkingtreding hebben de gemeenten Best en Veldhoven in 2017-2018 een gezamenlijk traject doorlopen om te komen tot de 'kernboodschap en het keuzedocument'. In dit document zijn de vijf ruimtemissies bij de invoering van de Omgevingswet vastgelegd. Begin 2019 heeft ook de gemeente Waalre zich aangesloten om het traject van de implementatie van de Omgevingswet gezamenlijk op te pakken.

Eén van de kerninstrumenten van de Omgevingswet is de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie is een (verplicht door de gemeenteraad op te stellen) integrale visie voor het gehele grondgebied van de gemeente met strategische hoofdkeuzen van beleid voor de fysieke leefomgeving. De visie heeft betrekking op alle terreinen voor de fysieke leefomgeving en gaat in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, landschap, infrastructuur en cultureel erfgoed. De Omgevingsvisie beschrijft daarnaast ook de gewenste ontwikkelingen op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie en gezondheid. Verder dient in de Omgevingsvisie de relatie tussen de fysieke leefomgeving en de sociaal maatschappelijke opgaven eveneens een plek te krijgen. Dit zijn opgaven waar grote belangrijke keuzes over gemaakt moeten worden met verstreckende gevolgen.

De Omgevingswet schrijft voor dat verantwoord moet worden hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden betrokken worden bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie. Vanuit de kernboodschap 'Samen ruimte maken' en de 5 ruimtemissies 'ruimte geven', 'ruimte delen', 'ruimte maken', 'speelruimte' en 'ruimte voor verandering' willen we de Omgevingsvisie via een intensief samenspraakproces opstellen. Daarom hebben we een Samenspraaktraject opgesteld, welke in de bijlage is bijgevoegd en voor vaststelling aan uw gemeenteraad wordt voorgelegd.

Relevante (wettelijke) beleidskaders

- Omgevingswet
- Algemene Maatregelen van bestuur
- Keuzedocument Implementatie Omgevingswet (vastgesteld door de gemeenteraad op 28 februari 2018)
- Kernboodschap en 5 ruimtemissies (vastgesteld door de gemeenteraad op 28 februari 2018)

Beoogd effect

Via een intensief samenspraaktraject komen tot een breed gedragen en verbindende omgevingsvisie, waar de betrokkenen zich in herkennen en welke een duidelijk kader vormt voor de verdere uitvoering.

Argumenten

1.1. Participatie is verplicht gesteld voor de totstandkoming van de Omgevingsvisie
Een belangrijke pijler in de Omgevingswet is participatie. Hierbij wordt ingezet op het vroegtijdig betrekken en samenwerken, waardoor de kwaliteit van oplossingen wordt vergroot en ervoor wordt gezorgd dat verschillende perspectieven, kennis en creativiteit direct op tafel komen. Dit heeft ook zijn weerslag gekregen in de kernboodschap 'Samen ruimte maken' welke door uw gemeenteraad is vastgesteld.

De Omgevingswet schrijft niet voor hoe de participatie plaats moet vinden, maar wel dat die plaats moet vinden. Door het proces van de Omgevingsvisie via het bijgevoegde Samenspraaktraject vorm te geven, wordt hier invulling aan gegeven.

1.2. Minimale niveau van participatie in het Omgevingsvisietraject is 'adviseren'
In het door de gemeenteraad vastgestelde keuzedocument Implementatie Omgevingswet is bepaald dat het minimale niveau van participatie bij de totstandkoming van de omgevingsvisie 'adviseren' is. Dit betekent dat inwoners en betrokkenen ideeën en oplossingen genereren. Hierbij neemt de gemeente een regisserende rol in om de betrokkenen te mobiliseren om hun ideeën te genereren, problemen aan te kaarten en oplossingen te formuleren. Door bijgevoegd Samenspraaktraject vast te stellen wordt hier invulling aan gegeven.

1.3. Door het Samenspraaktraject te doorlopen ontstaat een brede betrokkenheid en visie op de omgeving waar de betrokkenen zich in herkennen en verbonden mee voelen.

Het doel is om te komen tot een Omgevingsvisie waar de inwoners, ondernemers zich in herkennen en zich verbonden meevoelen. Door het intensieve Samenspraaktraject te doorlopen is de kans groter dat dit ontstaat.

1.4. De Omgevingsvisies van Waalre en Best komen via dezelfde uitgangspunten van Samenspraak tot stand.

De gemeenten Waalre, Best en Veldhoven hebben begin 2019 de intentie uitgesproken om de invoering gezamenlijk op te pakken. In verschillende projecten wordt samengewerkt aan deze opgave. Hierbij is ook het opstellen van de Omgevingsvisie een project dat gezamenlijk zal worden opgepakt. Het is niet de bedoeling om één Omgevingsvisie voor de drie gemeenten op te stellen; uiteindelijk stellen de gemeenteraden van de afzonderlijke gemeenten voor het eigen grondgebied een Omgevingsvisie vast. Het totstandkomingsproces met bijbehorend Samenspraaktraject voor de drie visies loopt zoveel mogelijk gelijk op. Er zijn leidende principes opgesteld, bijvoorbeeld dat het minimale niveau van participatie voor de omgevingsvisie 'adviseren' is en dat de gemeente een regisserende rol heeft in het traject. Ook de vorm van de drie omgevingsvisies (compact, beeldend en digitaal ontsloten) is zoveel mogelijk gelijk aan elkaar. Dit laat onverlet dat elke gemeente haar eigen problematieken, belangen en ambities heeft. Dat per gemeente uiteindelijk dan ook inhoudelijk andere keuzes worden gemaakt in de omgevingsvisies is goed denkbaar en daar is alle ruimte voor. Een lokale kleur is dus mogelijk.

Kanttekeningen en risico's

1.1. De uiteindelijke Omgevingsvisie heeft geen draagvlak bij de betrokkenen

Bij samenspraak is het van belang om een balans te vinden tussen de belangen van de betrokkenen en de rol die de gemeente als overheid heeft. Belangrijk hierbij is dat we goed luisteren, maar ook dat we van meet af aan de verwachtingen van de participanten managen vanuit onze overheidsrol. Participatie betekent immers niet dat iedereen zijn of haar wensen kenbaar mag maken en dat deze vervolgens worden ingewilligd. Uiteindelijk worden keuzes gemaakt bij tegengestelde belangen. Dit kan betekenen dat mogelijk niet iedereen uiteindelijk tevreden is met de vastgestelde visie. In het proces van de Omgevingsvisie sturen we hierop door zorgvuldig proces- en verwachtingenmanagement.

1.2. Er is geen goede afspiegeling van de gemeenschap in het Samenspraakproces

Het gevaar bestaat dat de geëigende personen meedoen in het Samenspraaktraject en dat er geen goede afspiegeling van de gemeenschap meedoet. Dit trachten we te voorkomen door bij de inzet van de communicatiemiddelen goed te overwegen welke middelen welke groepen aanspreekt en of andere (innovatieve) communicatiemiddelen nodig zijn om een gemêleerde groep te betrekken en te bereiken. Per fase wordt hier specifiek aandacht aan besteed.

Financiën

Voor de invoeringskosten van de Omgevingswet zullen middelen worden opgenomen in de begroting 2020-2023. De kosten voor het opstellen van de Omgevingsvisie zijn hierin meegenomen. Tijdens de begrotingsbehandeling in november wordt hierover besloten. Bij de opdrachtverlening aan het adviesbureau dat het proces om te komen tot een Omgevingsvisie begeleid, wordt dit voorbehoud gemaakt.

Communicatie en samenspraak

Voor het samenspraak traject wordt verwezen naar de bijlage 'Samenspraaktraject Omgevingsvisie'.

Uitvoering / planning

De planning van het samenspraaktraject is opgenomen in de bijlage 'Samenspraaktraject Omgevingsvisie'.

Bijlagen

1. Samenspraaktraject Omgevingsvisie

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

De oordeelsraad adviseert dit agendapunt ongewijzigd als **bespreekstuk** te agenderen voor de besluitvormende raadsvergadering op 29 oktober 2019, waarbij VSA de enige fractie is voor wie het geen hamerstuk is. Bespreekpunten zijn:

- Financiële gevolgen van het voorstel ontbreken in de nota
- Verwachtingen richting deelnemers van het samenspraaktraject als gevolg van het ontbreken van kaders.

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Het college ziet geen aanleiding om de stukken naar aanleiding van de behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering te wijzigen.

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

H.J. de Ruiten
secretaris

M.J.A. Delhez
burgemeester